

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola - 1. stupeň Prštice, okres Brno - venkov

Hlavní 13, Prštice, 664 47 Střelice u Brna

Identifikátor školy: 600 110 893

Zřizovatel: obec Prštice, Hlavní 1, Prštice, 664 47 Střelice u Brna

Školský úřad Brno - venkov, Rybkova 1, 611 64 Brno

Termín konání orientační inspekce: 29. a 30. listopad 2000

Čj.	122-592/00-11086
Signatura	ol3bu110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Prštice je neúplnou základní školou. Je zálohovou organizací Školského úřadu Brno - venkov. Školu navštěvují žáci z obce Prštice. Od září r. 2000 se škola rozšířila o další třídu, což omezilo dojíždění žáků do sousední obce. Ve třech třídách jsou vyučováni žáci prvního až pátého ročníku. V první třídě je spojen k výuce první a druhý ročník, ve druhé třídě jsou žáci třetího ročníku, ve třetí třídě čtvrtý a pátý ročník. Ve školním roce 2000/2001 je k povinné školní docházce zapsáno 46 žáků. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2. V rámci povinné výuky jazyků je vyučován anglický jazyk.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vychází z hospitační činnosti ve všech třídách. Hospitovány byly předměty český jazyk, matematika a prvouka.

Plánování a příprava výuky

Plánování a příprava výuky se uskutečňuje v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Časová dotace vyučovacích hodin sledovaných předmětů odpovídá platným učebním dokumentům. Učitelé se na výuku připravují. Obsah učiva v jednotlivých ročnících a předmětech rozpracovávají do časově tematických plánů. V současné době hledají účinnou a funkční formu jejich zpracování. Členění učiva v tematických plánech se podřizovalo v některých předmětech více obsahu používaných učebnic než osnovám vzdělávacího programu, což vedlo v jednom předmětu k přesunu učiva mezi ročníky. Bezprostřední příprava na výuku byla promyšlená. Ve škole se uskutečňuje projektová výuka, která byla dokladována předloženými projekty a způsobem jejich naplnění. O žácích se specifickými poruchami učení jsou pedagogové informováni. Integrovaná žákyně má vypracován individuální plán, podle kterého se učitelé řídí.

Kvalita plánování a přípravy výuky měla velmi dobrou úroveň.

Podmínky výuky

Ve škole působí čtyři vyučující. Ředitelka školy a jeden vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené § 2 odst. (4) vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Učitelka, která si doplňuje vzdělání na pedagogické fakultě a vychovatelka školní družiny, která dobírá část úvazku ve škole, výše požadované podmínky odborné a pedagogické způsobilosti v současné době nesplňují. Ředitelka školy věnuje těmto učitelkám soustavnou metodickou péči, což má pozitivní dopad na kvalitu jejich výuky.

Prostorové podmínky školy vyhovují současným potřebám. Místnost určená školní družině slouží v době oběda jako jídelna. Prostorné učebny zařízené novým nábytkem byly většinou esteticky a vkusně vyzdobeny. Obrazový materiál, nástěnné tabule určené pro český jazyk, množství různých názorných barevných obrázků jak k výuce, tak i k hodnocení žáků vytvářely podnětné prostředí. Ve škole je dostatek vhodných učebnic, pracovních sešitů,

nástěnných tabulí i učebních pomůcek. Přestože vybavení učebními pomůckami je velmi dobré, učitelky si ještě vyrábí drobné manipulativní pomůcky, které slouží k názorné výuce. Didaktická technika je využívána především k procvičování učiva. Škola je vkusně vyzdobena výtvarnými pracemi žáků, což působí příjemným, estetickým dojmem. V celé budově byla příkladná čistota a pořádek.

Počet vyučovacích hodin v jednom dnu korespondoval s § 9 odst. (3) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole v platném znění. Sled vyučovacích hodin odpovídal požadavkům psychohygieny. Dobré psychohygienické podmínky, které byly ve třídách díky menšímu počtu žáků, se zhoršovaly v těch hodinách, kde vyučující nezařazovali relaxační chvílky či málo reagovali na únavu a pokles výkonnosti žáků. Méně vhodné bylo i rozsazení žáků do lavic zády k oknům. Pitný režim je ve škole zajištěn, děti si navíc nosí ještě pití z domova. V průběhu přestávek jsou žáci převážně ve třídách, neboť chodba školy neposkytuje dostatek příležitostí pro odpočinek.

Hodnocené podmínky výuky mají celkově velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody výuky

Výukové cíle sledovaných předmětů byly plněny v souladu s požadavky učebních osnov. Žákům bylo téma hodin sděleno. Náročná organizace výuky se spojenými ročníky byla většinou dobře zvládnuta a vyučovací čas vhodně využit. Žáci pracovali podle jasných pokynů, ochotně plnili zadané úkoly a akceptovali dohodnutá pravidla. Organizace výuky v nižších ročnících byla velmi různorodá. Učitelky střídaly škálu různých metod a forem práce od tradiční práce s učebnicí a pracovním sešitem až po hrové a soutěživé činnosti. Často byly zařazovány takové techniky učení, v nichž žáci měli prostor pro uplatnění svých schopností a pro rozvoj zodpovědnosti za správné plnění zadaného úkolu. Samostatné činnosti zvládali s chutí, aktivní učení udržovalo jejich pozornost. Struktura těchto hodin byla dobře promyšlena, náročnost učiva odpovídala schopnostem žáků a jejich individuálním potřebám. Vysokou efektivitu výuky podporovalo podnětné prostředí, vhodná motivace a aktivizace žáků prostřednictvím zadávaných úkolů, dále činnostní pojetí s dostatkem názoru. Práce s chybou vedla žáky k hledání vzájemných souvislostí. Objevovalo se i hodnocení spolužakových výkonů. Tempo výuky se v jednotlivých ročnících a třídách lišilo a bylo přiměřené věku i možnostem žáků. Frontálně vedená výuka ve vyšších ročnících probíhala převážně formou otázek a odpovědí. Žáci zadané úkoly plnili, pokyny vyučujícího respektovali a na otázky reagovali převážně věcně správně. Organizace a metody výuky směřovaly více k pamětnému procvičování nežli k samostatnému plnění úkolů a k hledání logických souvislostí učiva. U zadávaných úkolů ne vždy byla provedena následná kontrola výsledků všech žáků. Ojedinele bylo využito práce s chybou jako zpětné vazby vzhledem k správnému pochopení učiva. Málo byly zařazovány chvílky k relaxaci žáků. Z hlediska častějšího střídání činností a tím i aktivního zapojení všech žáků byl tento způsob výuky méně efektivní.

V hodinách *českého jazyka* bylo učivo probíráno ve vzájemné návaznosti. Mladší žáci byli vedeni k upevňování poznatků alternativními způsoby řešení úkolů. V některých případech žáci neměli dostatek prostoru k rozvoji mluvního projevu. Celková úroveň písma a úpravy sešitů byla u většiny žáků velmi dobrá. Sešity byly vyučujícími pravidelně kontrolovány a opravovány. Diferenciace zadávaných úkolů vzhledem ke schopnostem žáků se specifickými poruchami učení nebyla v hospitovaných hodinách pozorována. Kontrolou písemných prací (diktátů) bylo konstatováno, že byly zadávány a hodnoceny v souladu s doporučeními pedagogicko - psychologické poradny.

Ve výuce *matematiky* používali někteří vyučující jednoduchých a názorných učebních

pomůcek, napomáhajících porozumění a zapamatování si učiva. Žáci byli vedeni k procvičení učiva a k jeho aplikaci na konkrétních příkladech. Pracovali většinou se zájmem a do činností se aktivně zapojovali. Ve vyšších ročnících převažovalo pamětné i písemné procvičování početních výkonů, méně byly zařazovány příklady na rozvoj představivosti a logického úsudku.

V *prvouce* žáci pracovali s didaktickým materiálem umožňujícím názorné vyvození potřebných poznatků. Velmi dobře a s chutí se zapojovali do činností, komunikovali mezi sebou a vzájemně si se zadanými úkoly pomáhali. Organizace výuky umožnila všem žákům úspěšné uplatnění. Žáci měli dostatek pohybu. Méně bylo pracováno s chybou. Téma jedné hodiny bylo splněno pouze zčásti.

Kvalita sledované výuky měla velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení

Ve většině sledovaných hodin chyběla vstupní motivace. Tam, kde se objevila, navozovala zájem o plánovanou činnost prostřednictvím písni a vyprávění. Vhodně využitě průběžné motivace vytvářely učební situace, které žáky aktivizovaly a umožnily jejich úspěšné uplatnění v hodině. Při řešení úkolů poskytovali učitelé žákům individuálně pomoc. Zadanou práci většinou ihned kontrolovali a objektivně hodnotili. V nižších ročnících učitelky často využívaly průběžného motivačního hodnocení prostřednictvím obrázků, které žáky stimulovalo k aktivnějšímu zapojení se do výuky a ke správnému řešení úkolů. Průběžné hodnocení odpovědí žáků na otázky bylo časté a objektivní. Objektivní bylo i hodnocení písemných prací. Závěrečné zhodnocení hodiny se objevovalo ve větší míře v nižších ročnících, stejně tak jako analýza chyb, práce s chybou jako metodou sebereflexe, hodnocení vlastního výkonu i výkonu jiných žáků. Žáci se specifickými poruchami učení byli v průběhu výuky hodnoceni slovně, v písemném projevu byli zohledňováni.

Ve sledovaných hodinách byla motivace a hodnocení žáků na velmi dobré úrovni.

Interakce a komunikace

Všichni vyučující měli velmi pěkný vztah k dětem. Při jednání s nimi uplatňovali pravidla stanovená minimálním antistresovým programem, což se odráželo v klidném, konstruktivním přístupu, ve vytvoření prostoru pro dialog mezi žákem a vyučujícím a v celkové vstřícné atmosféře školy. Tento způsob jednání posiloval sebevědomí žáků a měl kladný dopad zvláště u dětí s problémy v chování. Celkově se všichni žáci v průběhu inspekce chovali slušně a ukázněně, akceptovali dohodnutá pravidla chování. Ve vyšších ročnících si s pomocí vyučujícího stanovili pravidla chování a řídili se jimi. V průběhu výuky především při skupinových činnostech nebo při didaktických hrách velmi dobře komunikovali jak mezi sebou, tak s vyučujícími. K učivu mohli vyjádřit své názory a poznatky, méně prostoru zbylo k diskusi o nich. Učitelé převážně v nižších ročnících využívali kooperativních činností k rozvoji osobnostních složek. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň.

Úroveň interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání se v jednotlivých sledovaných hodinách lišila. Pohybovala se od vynikající až po průměrnou. Celkově ve výuce převažovala pozitivita a její úroveň je proto hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy současných podmínek a prolínají plánem práce školy na školní rok 2000/20001. V tomto plánu práce jsou stanoveny reálné úkoly výchovně vzdělávací činnosti, vzdělávací cíle i zájmová činnost žáků. Ujasněno není ještě využívání prvků alternativních vzdělávacích programů. Prioritou školy je vytvoření příznivé atmosféry, kooperativního prostředí s následným rozvojem schopnosti sociální komunikace a osobnostních složek. Jednotlivé úkoly ročního plánu jsou dále konkretizovány v krátkodobých plánech práce. S koncepcí a prioritami školy byli seznámeni pedagogové i rodiče.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2. Učební plány jsou plněny.

Nabídka školy k rozvoji žákových schopností, dovedností a zájmů je vzhledem k počtu pracovníků velmi dobrá. Žáci mohou navštěvovat kroužek flétny, anglického jazyka, dramatický kroužek, kroužek pro dovedné ruce. Ve spolupráci s mateřskou školou se uskutečňuje kroužek pro budoucí prvňáčky.

Žáci se specifickými poruchami učení jsou při hodnocení dosahovaných výsledků zohledňováni především v písemných projevech, a to v souladu s doporučeními pedagogicko-psychologické poradny. Účelná diferenciaci v zadávání úkolů a další individuální rozvoj jejich schopností a dovedností jsou však vzhledem k jejich potřebám ojedinělé. Integrované žákyni je ve spolupráci se ZvŠ pro slabozraké v Brně věnována maximální péče.

Plánování školy je pojato jako ucelený systém, je promyšlené a má i přes výše uvedené nedostatky celkově velmi dobrou úroveň.

Organizování

Ředitelka školy uzpůsobila organizaci chodu školy tak, aby umožňovala její účinné řízení. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny. Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se schází pravidelně. Zabývá se hodnocením prospěchu a chování žáků, úkoly třídních učitelů, provozními i organizačními záležitostmi. Zápisy z jejich jednání mají dobrou vypovídací hodnotu. Metodické sdružení na škole není, vyučující se kontaktují s učiteli spádové školy, kam žáci odcházejí po ukončení 5. ročníku. Rozhodnutí ředitelky školy jsou konkrétní, jasná a adresná. Vzhledem k počtu žáků ve třídách se spojenými ročníky a k obsahu učiva některých předmětů provedla ředitelka školy úpravu organizace vzdělávacího procesu tak, že k výuce předmětů tělesná výchova, výtvarná výchova, pracovní výchova a prvouka spojila či rozdělila žáky různých ročníků. V takto vzniklých skupinách učí učitelé se zaměřením na jednotlivé výše uvedené předměty, čímž se výuka stává efektivnější i hlediska možnosti lepšího individuálního přístupu k dětem. Tento způsob organizace, tak jako zařazení projektové a modelové výuky, byl projednán a odsouhlasen pedagogy, rodiči a SRPŠ.

Práva a povinnosti žáků vymezuje vnitřní školní řád. Je zpracován přehledně, v souladu s ustanovením § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Vnitřní školní řád byl prokazatelně projednán s pracovníky školy a

schválen pedagogickou radou. Ve své řídicí práci využívá ředitelka školy často podnětů ze strany pracovníků. Pro vytvoření klidného a přátelského zázemí s pochopením a porozuměním pro nejrůznější problémy a obtíže dětí, pomoc, taktní a citlivé jednání s nimi je vypracován účinný minimální preventivní antistresový program, jehož uplatňování se kladně odráží v atmosféře školy. Učitelé pracují i s plánem protidrogové prevence.

Informační systém jak k pracovníkům školy, tak i k rodičům je plně funkční. Informace uvnitř školy jsou předávány podle potřeby, většinou ihned. Přístup k nim mají učitelé i žáci. Rodičům žáků jsou informace předávány včas a úplně. Škola vymezuje dostatek prostoru pro informování rodičů v podobě nabídky klasických třídních schůzek, „hovorových hodin“ i individuálních pohovorů po telefonické domluvě.

Povinnou dokumentaci vede škola v úplnosti a v souladu s § 38a) školského zákona. Zjištěné drobné administrativní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Ochrana osobních dat je zajištěna.

Předložená výroční zpráva o činnosti školy, zpracovaná v souladu s § 17e odst. 2), 3) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství v platném znění, poskytuje dostatek informací.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným předpisům.

Celková organizace chodu školy má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků vychází ředitelka z koncepčních záměrů. Pracovníky stimuluje k jejich uskutečňování, dává jim prostor pro seberealizaci a uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti. S nekvalifikovanými učitelkami úzce spolupracuje při přípravě výuky, kterou průběžně sleduje. Pro pozitivní vývoj školy využívá především v organizaci výuky schopností a dovedností jednotlivých vyučujících. Pružně reaguje na vzniklé situace a operativně je řeší. Systém pravidelného hodnocení pracovníků je zaveden. Odměňování učitelů je diferencované i přesto, že kritéria pro hodnocení pracovníků nejsou předem zpracována. Hlavním kritériem hodnocení je kvalita výchovně vzdělávacího procesu a snaha učitelů aktivně se podílet na činnosti školy.

Stimulujícím prvkem pro učitele je možnost dalšího vzdělávání (jedna vyučující byla přijata na PF) a účasti na vzdělávacích akcích. Ředitelka školy vzdělávání učitelek podporuje a učitelům i ve ztíženém provozu umožňuje. K dispozici je i kvalitní odborná literatura. Dalším významným nástrojem motivace ze strany vedení školy se stává vytváření dobrých podmínek pro činnost učitelek, vstřícná atmosféra školy. Možnost zainteresovanosti na práci školy mají nejen učitelé, ale i rodiče. Pro objektivní posouzení úrovně školy a její činnosti provedla ředitelka dotazníkové šetření s rodiči žáků. Výsledky šetření následně ovlivnily vznik dalších úkolů především v oblasti výchovně vzdělávací.

Motivace a hodnocení pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelky školy zahrnuje všechny oblasti její činnosti. Pravidelná a systematická je kontrola plnění pracovních povinností všech pracovníků i kontrola provozu školy. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je cíleně plánována a je prováděna operativně

formou hospitací u jednotlivých učitelek. Plán hospitací je vzhledem k časovým možnostem ředitelky školy velice obsáhlý. Cíle hospitací nemají přímou návaznost na koncepční záměry ani na úkoly ročního plánu, obsahově vychází z aktuálních potřeb a jsou většinou orientační. Výsledky hospitací jsou s učiteli individuálně projednávány. Důsledně je realizována a vyhodnocována kontrola prospěchu a chování žáků na pedagogických radách. Zpětnou vazbu o znalostech žáků a jejich úspěšnosti získává ředitelka školy osobním dotazováním na ZŠ v Radosticích, kde žáci pokračují v povinné školní docházce.

Škola obdržela drobné sponzorské dary, které byly vhodně využity ve prospěch žáků. Finanční prostředky jsou čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí. Finanční prostředky na integrovanou žákyni byly účelně vynaloženy a efektivně využity.

Celkově mají kontrolní mechanismy velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy stanovená § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- zřizovací listina
- vnitřní řád školy
- učební plány a osnovy vzdělávacího programu Základní škola
- koncepční záměry školy
- plán práce na školní rok 2000/20001
- krátkodobé plány práce
- minimální antistresový preventivní program
- minimální protidrogový program
- plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy
- časově tematické plány učitelů pro hospitované předměty
- žákovské knížky žáků
- diktátové sešity a písanky žáků
- hospitační záznamy ředitelky školy
- hospitační záznamy školního inspektora

ZÁVĚR

- ***Škola naplňuje požadavky zvoleného vzdělávacího programu.***

- *Průběžná příprava učitelů spolu s personálním zabezpečením a materiálním vybavením vytváří velmi dobré podmínky k výuce. Kvalita vzdělávání byla v jednotlivých předmětech a třídách rozdílná. Výuku, především v nižších ročnících, charakterizovala názornost, časté střídání metod a forem práce, činnostní pojetí a výrazná snaha učitelek o co nejvyšší efektivitu výchovně vzdělávacího procesu. Rezervy byly ve výuce s převažujícími frontálními činnostmi, dále v oblasti vstupní motivace žáků a rozvoje jejich komunikativních dovedností.*

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

- *V řízení školy je velkou předností vstřícnost ředitelky školy ke všem pracovníkům, zájem o jejich další vzdělávání, metodická pomoc a promyšlená organizace výuky s přihlédnutím k potřebám žáků a schopnostem vyučujících. Částečné rezervy byly v oblasti kontrolní činnosti vzhledem ke koncepčním záměrům.*

Řízení školy je hodnoceno jako velmi dobré.

- *Finanční prostředky přidělení škole ze státního rozpočtu jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům čerpány efektivně a v souladu s účelem jejich poskytnutí.*

Celkově je práce školy ve sledovaných oblastech hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Šefránková	.E. Šefránková, v.r.....

V Brně dne 19. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...3. 1. 2001.....

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Drahoslava Drábková	.Drahoslava Drábková, v.r..

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	18. 1. 2001	44/2001
Zřizovatel	18. 1. 2001	45/2001
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
18. 1. 2001	-	Připomínky nepodány.